

Siivous- ja huoltotilojen suunnittelu ja varustaminen

10.11.2023 Elina Ahtiala-Huotari, tuotepäällikkö

Siivous- ja huoltotilojen suunnittelu ja varustaminen-koosteessa on kuvattu Pirkanmaan Voimia Oy:n näkökulmia ed. mainittujen tilojen suunnitteluun ja varustamiseen.

Kooste on tarkoitettu Tampereen kaupungin kiinteistöjen ja tilojen suunnittelijoiden avuksi, jotta siivous- ja huoltotilat suunnitellaan puhtauspalveluiden kannalta tehokkaiksi, toimiviksi ja käytännöllisiksi tiloiksi.

Koosteessa kuvatut asia eivät saa olla ristiriidassa Tampereen kaupungin rakennussuunnitteluohjeiden kanssa tai muutoksista sovitaan erikseen suunnittelukokouksissa.

Elina Ahtiala-Huotari
Tuotepäällikkö
elina.ahtiala-huotari@voimia.fi
+358504648466

Copyright: Pirkanmaan Voimia Oy

Materiaali on Pirkanmaan Voimian tuottama ja tarkoitettu yhtiön ja sen yhteistyökumppaneiden käyttöön. Jakaminen ilman lupaa on ehdottomasti kielletty.

Siivous- ja huoltotilat

Rakennuksen siivous- ja huoltotilojen kokoon, määrään ja sijaintiin rakennuksessa vaikuttaa rakennuksen pinta-ala, toiminta ja rakennuksen ikä.

Siivous- ja huoltotila, siivouskeskus asemoidaan rakennuksen keskiosaan. Tämän lisäksi rakennuksessa tulee olla **pienempiä siivoustiloja**.

Siivous- ja huoltotilojen suunnittelussa huomioidaan **montako puhtauspalveluiden tuottajaa tiloissa oletetaan olevan toiminnan aikana**.

Siivouskeskus

Siivouskeskus on puhtauspalveluiden tuottamiseen liittyvä keskeinen säilytys- ja huoltotila.

- sijaitsee rakennuksen keskiosassa → sujuvoittaa siirtymistä rakennuksen eri tiloihin
- lähellä hissiä → sujuvoittaa siirtymistä
- tilasta kulku esteetön → ei esim. korkeita kynnyksiä tai ovia tilan läheisyydessä
- riittävän tilava → toimipaikan koko huomioiden
- tila jaettu puhtaaseen ja likaiseen puoleen
- huomioidaan kiinteistön toiminta → pienempien siivoustilojen tarve esim. terv. huolto, päiväkotit, elintarviketilat
- tila ei ole sos.tila, taukotila, toimistotila tai hygienia- tuotteiden varastotila

Siivouskeskus

Siivouskeskuksessa säilytetään siivoukseen tarvittava välineistö mm. siivousaineet, käsi-työvälineet, siivousvaunut, imurit, yhdistelmä-koneet, lattianhoitokoneet, mopinpesukoneet ja kuivausrumpu.

**Jos rakennuksessa on useita erilaisia pinta-
materiaaleja, jotka edellyttävät siivouksessa
käytettävien useita erilaisia koneita mm. matto
/telaharja-imuri, painehuuhtelulaite, tekstiilimaton-
pesulaite, eri kokoisia yhdistelmäkoneita, tulee
siivous- ja huoltotilat olla tilavampia tai
koneille tule varata siivouskeskuksen lisäksi
varastotilat säilytykseen.**

Siivoustilat

Rakennuksen pienemmät siivoustilat toimivat puhtauspalveluiden huolto- ja välivarastoina.

Tilat palvelevat rakennuksen eri kerrosten, osien sekä yksittäisten tiloja tarvetta mm. keittiö, terveydenhuolto- ja liikuntatilat.

Tilat voivat olla eri kokoisia ja varustukseltaan erilaisia.

Palvelukeittiöiden siivoustilat

Palvelukeittiön koko, toiminta sekä käytettävät neliöt määrittävät tuleeko tiloissa olla **erillinen pienempi siivoustila vai erillinen siivouskaappi**.

Palvelukeittiöihin (koulu/alle 500 ruokailijaa, päiväkotia 4-6 osastoa) suunnitellaan erillinen **siivouskaappi**. Siivouskaapissa ei tarvitse olla ns. rätipatteria, oskarinoksa, pesu-allasta ja vesipistettä.

Siivoustekstiilien huolto

Siivoustekstiilit pestään siivouskeskuksessa keskitetysti.

Siivouskeskukseen tilavaraus 1–2 kpl mopinpesukoneelle sekä kuivausrummulle. Siivoustekstiilien kuivaukseen käytetään kuivausrumpua.

Mopinpesukone ja kuivausrumpu voidaan asettaa tilaan vierekkäin (+jalusta koneelle) tai päällekkäin (suositeltavaa). Suunnittelussa huomioita koneiden luukkujen aukeamisen suunta. Koneet toimivat kolmivaihevirralla.

Jos tilojen toiminta edellytetään korkeaa hygieniää, siivoustai huoltotilaan tilavaraukseen huomioitava pesuautomaatti: käytetään siivousvälineiden desinfektioon.

Siivoustilat

Rättipatteri = kuivauspatteri ei ole tarpeellinen (ei asennusta) siivoustiloissa.

Siivoustekstiilit pestään keskitetysti siivouskeskuksessa ja kuivataan kuivausrummussa.

Siivouskeskuksen perusvarustus

- pesuallas + taso + vesiletkuliitäntä (yhd. koneen täyttöön)
- varaus pesuaineannostelijoille: siivousaineet ja pyykin/mopinpesukone
- paperiteline, saippua- ja käsihuuhdeannostelijat
- Puhdistusaineannostelija (vaatii vesiliitäntän)
- avohylly, lukollinen kaapisto
- kaapisto tai säilytysratkaisu likapyykin säilytykseen
- välinepidike ja/tai koukkuja välineiden säilytykseen
- lattiakaivo + hiekanerottelija
- riittävästi pistorasioita eri koneiden lataukseen + kolmivaihevirta
- vaatekoukku
- ilmoitustaulu

Siivouskeskuksen perusvarustuksen huomioita

- pesuallas + pesuallastaso ja vesiletku: käyttö yhdistelmäkoneen täyttö ja pesu
- paperiteline, saippua- ja käsihuuhdeannostelijat: annostelijat sijoitetaan niin että niiden täyttäminen mahdollista
- kaapistot ja avohyllyt: säädettävät hyllyt, kaappi lukittavissa, hyllyjä riittävä määrä ja ylös asti sekä kiskohyllyissä alimmaisena ritilähyllyt
- välinepidike siivousvälineille: ei useita eri malleja
- säilytysratkaisut: tuotteita ei pysyvästi säilytetä latioilla, vetoalustojen säilytys
- lattiakaivo ja hiekanerotin: koko (iso vai pieni), sijoittelu niin että lattiakaivoja voi käyttää koneiden tyhjennykseen ja pesuun
- ovi: oven leveys, lukittavissa, avautuu ulospäin, mahdollisesti liukuoven käyttö
- lattian kaadot ja lattian materiaali: turva- tai kitkalattia tarpeellisuus, lattian karkeus
- tilassa ei kynnystä
- tilassa (tehokas) ilmastointi
- materiaalit helposti puhdistettavia, kestää kosteutta, vesieristys
- pistorasiat: riittävä määrä ja sijoittelu (koneiden lataus mahdollistuu), kolmivaihevirta osalle

Pienet siivoustilat

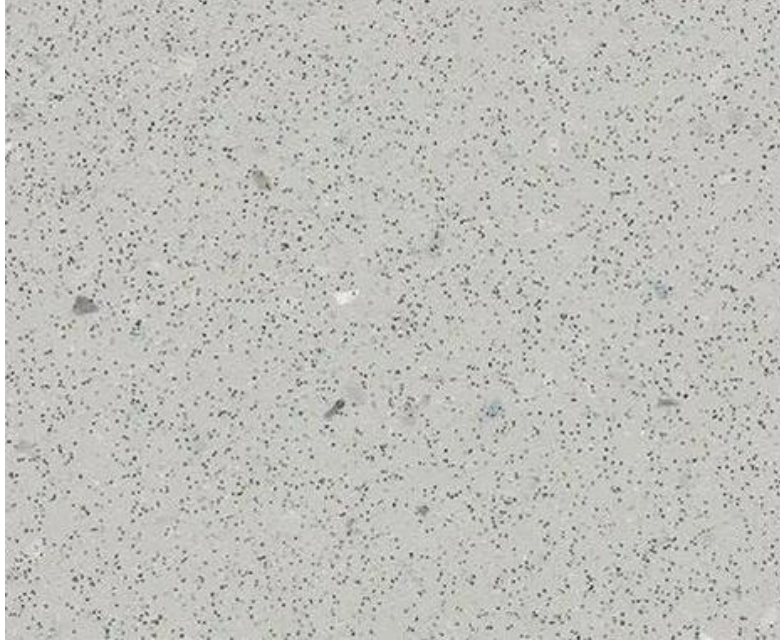
Pieniin siivoustiloihin ei ole tarpeellista suunnitella tai asentaa kaikkia varusteita.

Ei tarvetta siivoustiloissa, ellei toisin mainita:

- seinään kiinnitettävä jäteastia
- paperiteline, saippua- ja käsihuuhteannostelijat
- imuri- tai vesiletkuteline
- oskarinoksa, kuivausteline
- kuivauspatteri ns. ”rättipatteri”

Siivoustilan lattiamateriaali

Arvioitava turva-
tai kitkalattian
tarpeellisuus
siivous- ja
huoltotiloissa?

Välinepidikkeet

Siivousvälinepidikkeeksi riittää yksi malli.

Välinepidikkeet kaikkiin niihin tiloihin, joissa välineitä käytetään toiminnan aikana, käyttäjien toimesta esim. keittiöt, suihku- ja liikuntatilat, kotitalous- ja teknisentyönluokat.

Varusteiden asennus ja toimivuus

Varusteiden ja annostelijoiden asennuksessa huomioidaan että ne voidaan täyttää ja käyttää.

Hygieniatuotevarasto

Kiinteistöön varataan hygieniatuotteiden (wc- ja käsipaperit, saippuat, käsihuuhteet, puuvillapyyhkeet) säilytykselle erillinen varastotila.

Siivous- ja huoltotiloja käytetään vain tuotteiden välivarastoinnissa.

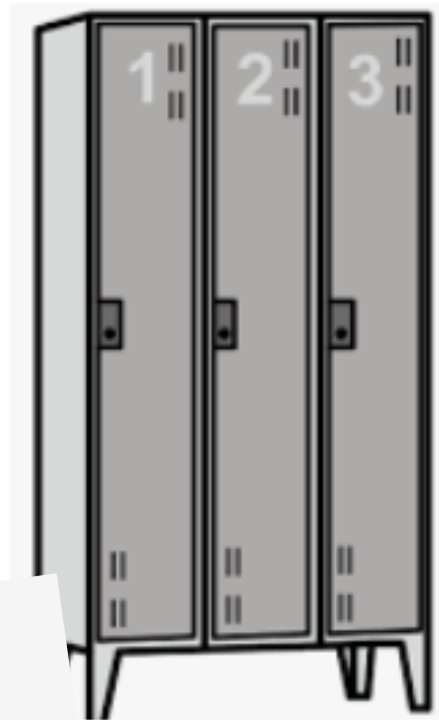
Suunnittelussa huomioidaan tuotteiden toimitusreitit sisätiloihin: varaston sijainti, ovien leveys, ovien aukeamisen suunta sekä kynnykset, pumppukärryn käyttö sekä mahdollisuus siirtää ja säilyttää tuotteita lavoilla.

Sosiaali- ja taukotilat

Ateria- ja puhtauspalveluita tuottavalle henkilöstölle varataan kiinteistön yhteisessä käytössä olevista tiloista sosiaali- sekä taukotilat – **ei erillisiä tiloja.**

Keittiötiloja, siivous- ja huoltotiloja tai varastotiloja **ei käytetä ateria- ja puhtauspalveluiden henkilöstön tauko- tai pukeutumistiloina.**

Tulevaisuus

Tulevaisuudessa toimipaikoissa puhtauspalveluhenkilöstön lisäksi työskentelee siivousrobotteja = yhdistelmäkone, imuri tai hybrid malleja.

Siivousrobottien säilyminen, lataus ja käyttö tulee huomioida rakennuksen suunnittelussa mm. ovien kynnykset, ovimekanismit, lukitus, hissien toiminnot, materiaalit, tilat, hälytysjärjestelmät...

Erillinen kooste:

Puhtauspalveluiden ja siivottavuuden
huomiot toimitilojen suunnitteluun

10.11.2023 Elina Ahtiala-Huotari, tuotepäällikkö

Yhdessä onnistumme!

elina.ahtiala-huotari@voimia.fi

pirkanmaanvoimia.fi

facebook.com/pirkanmaanvoimia

twitter.com/pirkanmaanvoimia